

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการนิเทศภายใน โรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตามรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้แก่ผู้บริหาร คณะกรรมการนิเทศที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอ ในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งเสนอรายละเอียดของการดำเนินงานแต่ละโรง ในรูปของความเรียง

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งนำเสนอในรูปตารางตามหัวข้อดังนี้

1. การกำหนดและแจ้งนโยบาย
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน
3. การเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศ
4. การปฏิบัติการนิเทศ
5. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน
6. ปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน

นำเสนอโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง

ประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน (N=70)	ร้อยละ
1.	เพศ		
1.1	ชาย	19	27.14
1.2	หญิง	51	72.86
2.	อายุ		
2.1	ต่ำกว่า 30 ปี	11	15.71
2.2	30 - 39 ปี	17	24.29
2.3	40 - 49 ปี	23	32.86
2.4	50 ปี ขึ้นไป	19	27.14
3.	ตำแหน่ง		
3.1	ผู้บริหารโรงเรียน	14	20.00
3.2	กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ประกอบด้วย		
	- ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	14	20.00
	- ผู้ช่วยฝ่ายบริหาร	2	2.86
	- หัวหน้าหมวด	14	20.00
	- หัวหน้าระดับ	12	17.14
	- หัวหน้าสายชั้น	10	14.29
	- ครูผู้สอน	4	5.71

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน (N=70)	ร้อยละ
4.	ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
4.1	1 - 3 ปี	2	2.86
4.2	4 - 6 ปี	12	17.14
4.3	7 - 9 ปี	14	20.00
4.4	10 - 12 ปี	21	30.00
4.5	13 - 15 ปี	8	11.43
4.6	มากกว่า 15 ปี	13	18.57
5.	ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียน		
5.1	1 - 3 ปี	4	5.72
5.2	4 - 6 ปี	5	7.14
5.3	7 - 9 ปี	15	21.43
5.4	10 - 12 ปี	20	28.57
5.5	13 - 15 ปี	10	14.29
5.6	มากกว่า 15 ปี	16	22.86
6.	วุฒิทางการศึกษา		
6.1	ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	22.86
6.2	ปริญญาตรี	45	64.29
6.3	ปริญญาโท	9	12.86

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน (N=70)	ร้อยละ
7.	ประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมเรื่องการนิเทศภายใน		
7.1	มีประสบการณ์	0	0.00
7.2	ไม่มีประสบการณ์	70	100.00
8.	หน่วยงานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการนิเทศภายใน		
8.1	โรงเรียน	70	100.00
8.2	การศึกษาเอกสาร	51	72.86

จากตารางที่ 2 พบว่าสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.86 และเป็นเพศชายร้อยละ 27.14 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.86 รองลงมาคืออายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.14 อายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.71

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 20.00 รองลงมาคือตำแหน่งหัวหน้าระดับ คิดเป็นร้อยละ 17.14 และผู้ให้ข้อมูลที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยฝ่ายบริหารมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.86

ในเรื่องระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนาน 10-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาคือดำรงตำแหน่งนาน 7-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งน้อยที่สุด คือ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.86

ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 10-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมา ปฏิบัติงานมานานกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.86 และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.72

วุฒิการศึกษาของผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมา มีวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 22.86 และผู้ให้ข้อมูลมีการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 12.86

ในเรื่องประสบการณ์ในการเข้ารับการอบรมทางกรณีศึกษาภายในโรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ไม่เคยเข้ารับการอบรมในเรื่องกรณีศึกษาภายในโรงเรียนจากหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากที่โรงเรียนได้จัดให้ สำหรับหน่วยงานที่ให้ความรู้ในเรื่องกรณีศึกษา ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ร้อยละ 72.86

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนที่ 1

โรงเรียนได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นจากเหตุผลที่ว่า โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ประชากรย้ายถิ่นฐานมาเพื่อประกอบอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีเด็กที่อยู่ในวัยเรียนมากด้วย ทำให้ผู้ปกครองมีความเดือดร้อนเกี่ยวกับสถานศึกษาของบุตรหลาน ผู้ปกครองต้องส่งบุตรหลานไปเรียนที่ไกล ๆ ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และมีความเสี่ยงในการเดินทาง ด้วยเหตุผลเหล่านี้ โรงเรียนจึงได้เปิดดำเนินการโดยเปิดสอนในระดับอนุบาล และประถมศึกษา และได้รับการรับรองมาตรฐานทั้ง 2 ระดับ ระดับอนุบาลได้รับการรับรอง 3 ปี คือ ปีการศึกษา 2538 - 2540 และระดับประถมศึกษาได้รับการรับรอง 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 มีจำนวนนักเรียน 743 คน มีครู 26 คน โรงเรียนมีแนวนโยบายและปรัชญาของโรงเรียนที่ชัดเจนโดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอน

สำหรับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนนั้น โรงเรียนได้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ได้มีการเชิญนักวิชาการ ศึกษานิเทศก์จังหวัด ศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้ปกครองนักเรียน คณะครู ผู้บริหาร มาร่วมกันกำหนดนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียน มีการศึกษาเนื้อหาของหลักสูตร แผนการศึกษาชาติ ความต้องการของชุมชน ความต้องการของผู้บริหาร และคณะครู ซึ่งนโยบายการนิเทศของโรงเรียนมุ่งพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู และแก้ปัญหาการเรียนการสอน ในรายวิชาที่มีปัญหา ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน หลังจากการกำหนดนโยบายการนิเทศของโรงเรียนแล้ว โรงเรียนจะมีการแจ้งนโยบายให้คณะครูทราบ โดยมีการประชุม คือประชุมครูทั้งโรงเรียน ในช่วงเดือนพฤษภาคม ก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อชี้แจงนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน และในการประชุม โรงเรียนก็ได้เชิญวิทยากรจากภายนอก มาให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศภายในแก่คณะครู เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในเรื่องการนิเทศให้แก่คณะครู หลังจากประชุมใหญ่แล้ว จะมีการประชุมในระดับ คือระดับประถมศึกษา และอนุบาล

โดยหัวหน้าระดับ เพื่อให้คณะครูในระดับได้ร่วมกันวางแผน การดำเนินงานนิเทศในระดับ ทั้งนี้ได้ยึดนโยบายของโรงเรียนเป็นหลัก ในการวางแผนการนิเทศ จะมีการกำหนดเป็นตารางการนิเทศ โดยมีผู้นิเทศคือ หัวหน้าระดับ ครูใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ผู้รับการนิเทศสามารถเลือกวัน เวลา สำหรับการนิเทศได้ โดย ครู 1 คน ต้องได้รับการนิเทศอย่างเป็นระบบ คือการสังเกต การสอน เทอมละ 2 ครั้ง หลังจากมีการกำหนดเป็นตารางการนิเทศแล้วจะนำเสนอไปยังฝ่าย วิชาการ เพื่อเข้าที่ประชุมคณะกรรมการนิเทศภายใน เพื่อปรึกษาหารือ และจัดทำเป็นตารางการ นิเทศของโรงเรียน และประกาศให้คณะครูทราบ โดยทำเป็นหนังสือเวียน และหัวหน้าระดับจะ เรียกประชุมครูเพื่อแจ้งให้ทราบ สำหรับคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนมีคำสั่ง แต่งตั้ง ประกอบด้วย ที่ปรึกษา คือศึกษานิเทศก์ จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีครูใหญ่ เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้าระดับประถมศึกษา ระดับ อนุบาล ครูผู้สอนที่มีความสามารถพิเศษ ระดับละ 1 คน เป็นกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการ นิเทศภายในมีการแต่งตั้งโดยยึดตำแหน่งเป็นหลัก ทั้งนี้ในการแต่งตั้งในแต่ละตำแหน่ง จะคำนึงถึง คุณสมบัติคือ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และคณะครูให้การ ยอมรับ เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศประกอบด้วย แบบบันทึกก่อนการนิเทศ เป็นแบบบันทึกสำหรับ ครูผู้สอนบันทึก เพื่อนำมาขอคำปรึกษากับคณะกรรมการนิเทศ เพื่อนำไปใช้ในการเขียนแผนการ สอน สำหรับแผนการสอนครูผู้สอนต้องส่งให้หัวหน้าระดับตรวจทุกเช้าวันจันทร์ เป็นแผนการสอน ของสัปดาห์นั้น และเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศที่เป็นหลักคือ แบบสังเกตการสอน ซึ่งได้ดัดแปลงมา จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประกอบด้วยแบบบันทึกก่อนการสังเกตการสอน เพื่อ ครูผู้สอนบันทึกรายการแล้วนำมาปรึกษาผู้นิเทศก่อนการนิเทศ แบบบันทึกการสังเกตการสอน สำหรับผู้นิเทศบันทึกพฤติกรรมที่สังเกตได้ในประเด็นต่อไปนี้ การวางแผนการสอน การเลือกใช้ เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ การคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน การจัดกิจกรรมให้สอดคล้อง กับจุดประสงค์ของบทเรียน การแสดงออกถึงความรู้ในเนื้อหาที่สอน การเลือกใช้สื่อ การแบ่ง เวลา สำหรับขั้นตอนในการสอน การจูงใจเร้าความสนใจ และเสริมแรงนักเรียน การสื่อ ความหมายกับนักเรียน การประเมินผลและการช่วยเหลือนักเรียน หลังการสังเกตการสอนจะมี แบบบันทึกเพื่อให้ผู้นิเทศบันทึกผลการสังเกตการสอนของครู ตามพฤติกรรมที่ระบุ โดยการบันทึก พฤติกรรมที่ควรยกย่อง และพฤติกรรมที่ควรปรับปรุงในแต่ละประเด็น กิจกรรมการนิเทศของโรงเรียน มิได้มีเฉพาะการสังเกตการสอนเท่านั้น มีกิจกรรมอื่นอีกเช่น การให้บุคคลภายนอกมานิเทศและ

ให้ข้อเสนอแนะ ให้ครูประเมินตนเอง เพื่อดูผลการปฏิบัติงาน การศึกษาคูคณาจารย์ระหว่างเพื่อนครู การสาธิตการสอน การศึกษาดูงานนอกสถานที่

หลังจากการนิเทศจะมีการติดตามประเมินผล โดยหัวหน้าระดับ และหัวหน้าระดับจะรายงานมายังฝ่ายวิชาการ และครูใหญ่ โรงเรียนจะมีการประชุมประจำเดือนเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานของโรงเรียน มีการยกย่องชมเชยครูที่มีผลงานดีเด่น มีการสอนที่ดี มีการปฏิบัติตัวดี คือ ไม่มีการขาด ลา หรือมาสาย ซึ่งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจอย่างหนึ่งให้แก่คณะครู นอกเหนือจากเงินเดือนและสวัสดิการที่ได้รับ และสิ้นปีจะมีการประเมินผลงานของครูเพื่อมอบรางวัลแก่ครูดีเด่น

สำหรับปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียน โรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติการนิเทศคือ ไม่สามารถปฏิบัติตามปฏิทินที่โรงเรียนกำหนดไว้ได้ทั้งหมด มีการปรับเปลี่ยนในบางครั้ง

โรงเรียนที่ 2

โรงเรียนจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีจำนวนนักเรียน 4,182 คน จำนวนครู 174 คน ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษาระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 เป็นโรงเรียนที่มีอัตราการขยายตัวสูง มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี การดำเนินงานของโรงเรียนมุ่งเน้นพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการแก่นักเรียน และปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนดี สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในโรงเรียน มีการกำหนดนโยบายของการนิเทศโดยคณะผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้จัดการโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทางด้านการศึกษา อาจารย์ใหญ่และผู้จัดการฝ่ายวิชาการ นโยบายการนิเทศของโรงเรียนยึดแนวทางนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะกรมสามัญศึกษาและสำนักงานการศึกษาเอกชน และมุ่งแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านผลสัมฤทธิ์ของเด็กนักเรียนหลังจากผู้บริหารของโรงเรียนได้กำหนดนโยบายแล้วจะมอบหมายให้คณะกรรมการนิเทศภายใน นำไปดำเนินการปฏิบัติ สำหรับคณะกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนจะมีการแต่งตั้งซึ่งประกอบด้วย ผู้จัดการโรงเรียนเป็นที่ปรึกษา ผู้จัดการฝ่ายวิชาการเป็นประธาน ผู้ช่วย

ฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ กรรมการประกอบด้วย หัวหน้าหมวด หัวหน้าสายชั้น หัวหน้าเกณฑ์มาตรฐาน ผู้ช่วยฝ่ายบุคลากร ในการแต่งตั้งคณะกรรมการจะยึดตำแหน่งเป็นหลัก สำหรับตำแหน่งโรงเรียนจะมีการแต่งตั้งโดยพิจารณาจาก เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นคนมีความรู้ความสามารถ โดยทางโรงเรียนมีเงินประจำตำแหน่งมอบให้ คณะกรรมการนิเทศภายในมีหน้าที่ ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศ โดยการรับนโยบายมาจากผู้บริหาร มาประชุมเพื่อวางแผนหาแนวทางปฏิบัติ และกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการการนิเทศภายใน การดำเนินการนิเทศของโรงเรียน จะเริ่มดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 คือ ประมาณต้นเดือนพฤษภาคม จะมีการประชุมครูทั่วโรงเรียน เพื่อชี้แจงนโยบายและแผนการดำเนินงานรวมทั้งทางโรงเรียนได้เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถจากภายนอกและภายในโรงเรียน มาให้ความรู้แก่คณะครูเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องการนิเทศอย่างถูกต้อง โดยโรงเรียนมุ่งเน้นให้ครูมีความเข้าใจว่าการนิเทศเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด มิใช่เป็นการจับผิดและให้ความรู้ในเรื่องการทำสื่อการสอน การทำแผนการสอน การวัดและประเมินผล การเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศโรงเรียนได้มีการวางแผนโดย คณะกรรมการนิเทศมอบหมายให้หัวหน้าสายไปวางแผนดำเนินการนิเทศภายในสายและนำแผนดำเนินการมามอบให้ฝ่ายวิชาการเพื่อพิจารณาจัดทำเป็นคำสั่งการนิเทศครูในสายแต่ละคน จะต้องได้รับการนิเทศอย่างน้อย 2 ครั้ง โดยมีหัวหน้าสายและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ โรงเรียนได้ตัดแปลงจากของกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วย แบบบันทึกก่อนการสังเกตการสอน เป็นแบบบันทึกรายการที่ครูผู้สอนบันทึกแล้วนำมาปรึกษากับผู้นิเทศก่อนการนิเทศเพื่อเขียนแผนการสอน และส่งแผนการสอนให้ผู้นิเทศดูก่อนการนิเทศ และผู้นิเทศจะมีแบบสังเกตการสอนเพื่อใช้บันทึกข้อค้นพบที่ได้ในหัวข้อการนำเข้าสู่บทเรียน การให้เนื้อหา และบุคลิกลักษณะ โดยเป็นแบบการเช็คตามรายการ และโรงเรียนจะมีแบบประเมินตนเองให้ครูประเมินตนเองปีละ 1 ครั้ง โดยประเมินในเรื่องการจัดและการพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายของหลักสูตร การสอนเน้นกระบวนการโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนเน้นกระบวนการกลุ่มและการสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผลการประเมินฝ่ายบุคลากรจะเก็บรวบรวมไว้ สำหรับกิจกรรมการนิเทศ โรงเรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การสังเกตการสอนในห้องเรียน การสังเกตการสอนโดยใช้โทรทัศน์วงจรปิด การสอบถามนักเรียนถึงการสอนของครู และการให้ครูประเมินตนเอง

หลังการนิเทศจะมีการติดตามประเมินผลโดยหัวหน้าสายและรายงานให้ฝ่ายวิชาการ นำเสนอผู้บริหารต่อไป ในเรื่องขวัญ กำลังใจ โรงเรียนได้มีสวัสดิการต่าง ๆ มาก และมีการบริหารงานแบบประชาธิปไตย ผู้บริหารให้ความสำคัญกับลูกน้อง มอบหมายงานให้รับผิดชอบเป็นขั้นตอน ให้คำชมเชยและตำหนิ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานต่างๆ ซึ่งคณะครูของโรงเรียนก็พอใจกับขวัญ กำลังใจที่ทางโรงเรียนมีให้

สำหรับปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ คือ ครูที่ได้รับการแต่งตั้งแต่ละคน มีภาระงานมาก แต่ละคนมีตำแหน่งหลายตำแหน่ง ทำให้การปฏิบัติงานบางครั้งไม่เต็มที่

โรงเรียนที่ 3

โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับประถมศึกษาระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 1,384 คน มีครูผู้สอนจำนวน 50 คน โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีความเจริญอย่างรวดเร็ว ทางโรงเรียนจึงจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน โรงเรียนมีนโยบายที่จะจัดการศึกษาอบรมนักเรียน ให้ความรู้ มีทักษะในทุกกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มุ่งสร้างให้นักเรียนเป็นผู้มีหลักธรรมยึดมั่น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนรู้จักประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อสังคม เน้นให้นักเรียนนำความรู้ และกิจกรรมประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อและเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

ในเรื่องของการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายโดยผู้บริหารของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักสูตร สอนองความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ผู้บริหารได้สร้างความตระหนักให้คณะครูได้เห็นความสำคัญของการนิเทศ โดยเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็จะแจ้งนโยบายการนิเทศให้คณะครูทราบเพื่อให้คณะครูได้ช่วยกันหาแนวทางปฏิบัติ โดยการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียน ความต้องการของชุมชน ผลจากการประชุมคณะ

กรรมการนิเทศจะนำมาประชุมวางแผนเพื่อจัดทำแผนการนิเทศเพื่อให้แต่ละกลุ่มประสบการณ์นำไปปฏิบัติ สำหรับคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมีการแต่งตั้งโดยยึดตำแหน่งเป็นหลัก ทั้งนี้ในการแต่งตั้งในตำแหน่งต่าง ๆ นั้น ทางโรงเรียนได้พิจารณาจากคุณสมบัติเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความรับผิดชอบในการทำงาน และเป็นที่ยอมรับของคณะครูในโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้จัดการโรงเรียนเป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นเลขานุการ ครูใหญ่ หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ เป็นกรรมการ หลังจากคณะกรรมการจัดทำแผนการนิเทศแล้วหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์แต่ละกลุ่มจะนำมาปฏิบัติการนิเทศโดยกำหนดวัน เวลา ในการนิเทศสำหรับครูแต่ละคน ซึ่งหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ และครูใหญ่เป็นผู้นิเทศในกรณีที่ครูใหญ่ไม่ว่างจะมีอาจารย์จากฝ่ายวิชาการมาเป็นผู้นิเทศแทน โดยครูแต่ละคนต้องได้รับการนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศคือ แผนการสอน ครูผู้สอนจะเขียนแผนการสอนและมอบให้ผู้นิเทศดูก่อนการนิเทศ และทุกเช้าวันจันทร์ ครูผู้สอนต้องส่งแผนการสอนให้ฝ่ายวิชาการตรวจ ในการสังเกตการสอนจะมีแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน ซึ่งผู้นิเทศใช้ประกอบการนิเทศเป็นแบบมาตรฐานค่า 4 ระดับ คือ ยอดเยี่ยม ดี พอใช้ และ ควรแก้ไข โดยสังเกตพฤติกรรมหลัก 9 พฤติกรรม คือ ชื่นนำหรือสร้าง ความสนใจ ชื่นชี้แจงความเข้าใจ ชื่นกิจกรรมเข้าสู่เนื้อหาการสอน ชื่นกิจกรรมดำเนินการสอน ชื่นลงมือปฏิบัติ ชื่นแจ้งผลการปฏิบัติ ชื่นสรุปและประเมินผล กิจกรรมทั่วไป เทคนิคการสอนที่ใช้ กิจกรรมนิเทศที่โรงเรียนใช้นอกเหนือจากการสังเกตการเรียนการสอนแล้ว โรงเรียนยังมีกิจกรรมการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหาร การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการปรึกษาหารือกันระหว่างครูผู้สอน

หลังการปฏิบัติการนิเทศจะมีการติดตามและประเมินผล โดยหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์และนำเสนอฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารต่อไป และโรงเรียนได้มีการจัดประชุมครูและผู้บริหารนักเรียนและเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งรวมถึงผลการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนด้วย ในเรื่องของขวัญ กำลังใจ มีวิธีการสร้างขวัญ และกำลังใจ นอกเหนือจากเงินเดือนและสวัสดิการแล้ว โรงเรียนได้นำคณะครูทั้งครอบครัวไปทัศนศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นกันเองและให้การยอมรับ

ปัญหาในการดำเนินงาน เกิดจากครูภายในโรงเรียนไปสอบบรรจุในภาครัฐบาล และถูกเรียกตัวในระหว่างปี ทำให้ขาดบุคลากรในโรงเรียนกระชั้นชิด โรงเรียนแก้ไขข้อบกพร่องโดยจัดสำรวจบุคลากรว่าในแต่ละปีมีบุคลากรมากน้อยเพียงไรที่จะออกไปทำงานที่อื่น ทางโรงเรียนเตรียมสรรหาบุคลากรไว้รองรับให้เพียงพอ

โรงเรียนที่ 4

โรงเรียนจัดการศึกษาในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 1,721 คน ครูผู้สอน จำนวน 107 คน ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษาระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ นักเรียนมาจากครอบครัวที่มีความแตกต่างกันมาก การจัดการศึกษาของโรงเรียนจึงต้องคำนึงถึงจุดนี้ และต้องจัดการศึกษาให้นักเรียนได้ผลสูงสุด สามารถเป็นคนดี มีชีวิตอยู่ในสังคมได้ และมีความรู้ความสามารถสูง การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจึงต้องอาศัยการนิเทศภายในเป็นอย่างมาก

โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเรื่องการนิเทศ โดยคณะกรรมการการนิเทศ การกำหนดนโยบายของโรงเรียน ยึดสภาพปัญหาของโรงเรียน และผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่ผ่านมา ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงด้วย โรงเรียนแจ้งนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศให้คณะครูทราบโดยการจัดประชุม ในรูปของการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ให้ครูแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะได้ และโรงเรียนยังได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ แก่คณะครูในเรื่องของการนิเทศด้วย และมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ด้วย เป็นเอกสารที่เป็นความรู้ และหลักการนิเทศ การดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนมีคณะกรรมการนิเทศเป็นผู้ดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการนิเทศประกอบด้วยที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ อาจารย์ใหญ่เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ กรรมการประกอบด้วย ผู้ช่วยฝ่ายบริหาร และหัวหน้าหมวด จะเห็นว่ากรรมการจะเป็นโดยตำแหน่ง ซึ่งในแต่ละตำแหน่ง โรงเรียนจะแต่งตั้งโดยคำนึงถึงคุณสมบัติดังนี้ เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความรับผิดชอบในการทำงานสูง การเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศ โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศ โดยวางแผน ในระดับหมวดวิชา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม เป็นการสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็น
2. ขั้นการวางแผน เป็นการนำข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นภายในหมวด มากำหนดเป็นงานโครงการ
3. ขั้นตอนดำเนินงานปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดกิจกรรม และผลงานตามที่กำหนดไว้
4. ขั้นประเมิน เป็นการปฏิบัติงานโดยการติดตาม ควบคุม การทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ
5. เสนอแผนงานโครงการที่กำหนดต่อฝ่ายวิชาการเพื่อขออนุมัติ ซึ่งมีทั้งแผนการนิเทศ โดยการสังเกตการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศ

หลังจากฝ่ายวิชาการได้อนุมัติแผนงานโครงการแล้ว หมวดวิชาการก็จะดำเนินการตามแผน ส่วนของการสังเกตการสอน จะมีหัวหน้าหมวด และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศ โดยกำหนดให้ครูทุกคนต้องได้รับการนิเทศอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง ในการสังเกตการสอน ผู้นิเทศจะใช้แบบบันทึกการสังเกตระหว่างการสอนบันทึกและการสังเกต และหลังการสังเกตการสอนจะมีแบบบันทึกแจ้งการสังเกตเพื่อให้ผู้นิเทศบันทึกผลจากการสังเกต โดยแบ่งเป็นส่วนที่ดีและส่วนที่ควรแก้ไข นอกจากนี้ยังมีแบบรายงานผลการปฏิบัติงานโครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของหมวดวิชา และแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ซึ่งครูทุกคนประเมินตนเอง นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องเขียนแผนการสอนก่อนการสอน และส่งมอบให้หัวหน้าหมวดวิชาเป็นคนตรวจแผนการสอน นอกเหนือจากกิจกรรมการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังจัดกิจกรรมการสาธิตการสอน โดยให้ครูที่มีความสามารถในการสอน สาธิตการสอนให้ครูในโรงเรียนดู การให้คำปรึกษา การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การสอบถามนักเรียน ดุสนัดจดของนักเรียน คณะครูสลับเปลี่ยนการนิเทศกันเอง

การดำเนินการนิเทศจะมีการติดตามและประเมินผลโดยเป็นหน้าที่ของหัวหน้าหมวด และหัวหน้าหมวดจะเสนอผลการติดตามประเมินผลต่อฝ่ายวิชาการและผู้บริหารต่อไป ในกรณีของครูที่ปฏิบัติงานดีเด่น หรือมีพฤติกรรมการสอนดี ทางโรงเรียนจะให้คำชมเชย และยกย่องในที่ประชุม สำหรับกรณีของครูที่มีข้อบกพร่อง โรงเรียนจะชี้แจงในภาพรวมและให้ข้อเสนอแนะสำหรับดำเนินงานต่อไป

สำหรับปัญหาการนิเทศ เนื่องจากโรงเรียนมีที่ปรึกษาในเรื่องการนิเทศ โดยที่ปรึกษาให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติอยู่เสมอ ครูในโรงเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ และเต็มใจที่จะปฏิบัติ แต่โรงเรียนประสบปัญหาในเรื่องของเวลา คือในการดำเนินงานมีเวลาจำกัด

โรงเรียนที่ 5

โรงเรียนจัดการศึกษาระดับอนุบาล มีครูจำนวน 7 คน มีนักเรียน จำนวน 103 คน โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐาน 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จัดการศึกษาระดับอนุบาล การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นด้านการพัฒนาของเด็ก ด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม การดำเนินงานของโรงเรียนคณะครูทุกคนมีส่วนร่วม โดยมีครูใหญ่ เป็นผู้ดำเนินการหลัก

สำหรับเรื่องกรณีพิเศษภายใน โรงเรียนเน้นมาก เนื่องจากการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล นักเรียนเป็นเด็กเล็ก การสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญมาก โรงเรียนต้องดูแลให้ครูสอนให้ถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นโรงเรียนจึงมีการจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับการเรียน การสอน เด็กอนุบาล โดยเน้นการให้ความรัก ความเข้าใจเด็ก ไม่ให้มีการลงโทษเด็กนักเรียน โดยทางโรงเรียนเชิญวิทยากรจากภายนอก และครูใหญ่ ผู้จัดการ ร่วมกันเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่คณะครู ในเรื่องของการนิเทศ โรงเรียนกำหนดนโยบายโดยครูใหญ่ ทั้งนี้เน้นที่เด็กเป็นสำคัญ และคำนึงถึงนโยบายของสำนักงานการศึกษาเอกชนด้วย หลังกำหนดนโยบาย ครูใหญ่จะแจ้งให้ครูทราบโดยการประชุม และปรึกษากับคณะครูทุกคน เพื่อช่วยกันกำหนดโครงการหรือแผนการนิเทศ โดยครูใหญ่ได้แต่งตั้งให้ครูทุกคนเป็นคณะกรรมการนิเทศ โดยครูใหญ่เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ อาจารย์ที่เหลือเป็นกรรมการ การวางแผนการนิเทศดำเนินการโดยศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียน จากครู จากผู้ปกครอง จัดทำโครงการนิเทศโดยเน้นการสังเกตการสอน โดยครูใหญ่จะเป็นผู้นิเทศครูผู้สอนทุกคน โดยมีเครื่องมือในการนิเทศคือ แบบบันทึกการสังเกตการสอน แบบบันทึกหลังการสังเกตการสอน สำหรับผู้นิเทศบันทึกข้อค้นพบหรือพฤติกรรมจากการสังเกตการสอน นอกจากกิจกรรมการนิเทศโดยการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังจัดให้ผู้ปกครองร่วมนิเทศ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ไปสังเกตการสอนได้ และให้ทำแบบประเมิน เป็นมาตราประมาณค่า และให้ผู้ปกครองเสนอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะได้ นอกจากนี้โรงเรียนยังจัดทำสมุดบันทึกประจำตัวครู เพื่อให้ครูได้บันทึกรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเอง แล้วการจัดกิจกรรมนิเทศครูใหญ่จะทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีการกล่าวชมเชยครูที่มีผลงานดี และมอบรางวัล รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป นับเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะครู

ปัญหาในการนิเทศ เนื่องจากโรงเรียนมีขนาดเล็ก มีจำนวนครูน้อย ครูใหญ่สามารถดูแล และให้ความรู้แก่คณะครูได้ทั่วถึง โรงเรียนมีปัญหาการนิเทศในด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการ เนื่องจากครูมีน้อย และแต่ละคนมีภาระหน้าที่มาก ต้องปฏิบัติงานหลายตำแหน่ง

โรงเรียนที่ 6

โรงเรียนตั้งอยู่ในแหล่งที่มีความเจริญทางธุรกิจสูง โรงเรียนจัดการศึกษาในระดับอนุบาลและประถมศึกษา โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับประถมศึกษาเป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 มีจำนวนนักเรียน 787 คน มีจำนวนครู 51 คน การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

เรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนได้ให้ความสำคัญ โดยมีการกำหนดนโยบายการนิเทศ โดยคณะกรรมการนิเทศ ลักษณะของนโยบายสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานการศึกษา เอกชน และมุ่งแก้ปัญหา วิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แล้วการกำหนดนโยบายโรงเรียนจะชี้แจงนโยบายให้แก่คณะครูทราบ โดยการจัดประชุมชี้แจงนโยบายต่าง ๆ ทั้งนี้โรงเรียนได้เชิญวิทยากรจากสำนักงานการศึกษา เอกชนมาให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศแก่คณะครูพร้อมทั้งแจกเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศให้คณะครูศึกษาด้วย สำหรับคณะกรรมการการนิเทศ โรงเรียนมีการแต่งตั้งโดยครูใหญ่เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหัวหน้าหมวดเป็นกรรมการ จะเห็นว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนยึดตำแหน่งเป็นหลัก ซึ่งในการแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ โดยคำนึงถึงคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นคนมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การดำเนินการนิเทศ โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศ โดยคณะกรรมการนิเทศ วางแผน กำหนดแผนการนิเทศ กำหนดตารางการนิเทศ โดยครู 1 คน ต้องได้รับการนิเทศโดยการสังเกตการสอนอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง โดยมีหัวหน้าหมวดและครูในหมวดอีก 1 คน เป็นผู้นิเทศ โดยมีเครื่องมือ ซึ่งโรงเรียนได้ดัดแปลงมาจากเครื่องมือของสำนักงานการศึกษา เอกชน ประกอบด้วยแบบบันทึกการสังเกตการสอน เพื่อให้ผู้นิเทศบันทึกการปฏิบัติการสอนของครู เช่น ท่าทาง การเคลื่อนไหว ฯลฯ และแบบประเมินผลการสอนเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 อันดับ คือ ดี ก่อนข้างดี และต้องแก้ไข รายการที่ประเมินคือ การเขียนแผนการสอน การปฏิบัติการสอน ในด้านการคุมชั้นเรียน บุคลิกภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอน การประเมินผล การให้การเสริมแรงเด็ก ในการสังเกตการสอนครู ผู้สอนต้องเขียนแผนการสอนส่งให้ผู้นิเทศตรวจสอบก่อนการนิเทศ นอกเหนือจากการสังเกตการสอน โรงเรียนยังมีกิจกรรมการสาธิตการสอน โดยผู้มีประสบการณ์การสอนดี และโรงเรียนยังมีกิจกรรมการสำรวจชั้นเรียน โดยให้ครูไปสำรวจ เน้นดูการใช้สื่อของครูผู้สอน

การดำเนินงานการนิเทศ จะมีการติดตามและประเมินผล โดยหัวหน้าหมวดเป็นผู้ติดตาม และแจ้งผลการติดตามให้ครูใหญ่ทราบ ครูใหญ่จะนำผลการติดตาม ประเมินผล มาชี้แจงบอกกล่าวแก่ครู โดยการชี้แจงในที่ประชุมและการชี้แจงส่วนตัว ผลการประเมินฝ่ายวิชาการจะเก็บรวบรวมเอาไว้ และนำมาประกอบการวางแผนดำเนินงานในปีต่อไป การสร้างขวัญ กำลังใจแก่ครู นอกเหนือจากค่าตอบแทนแล้วโรงเรียนยังมีสวัสดิการต่าง ๆ และการนำไปทัศนศึกษา รวมทั้งการให้ความเป็นกันเองกับครู การให้โอกาสในการทำงาน การยกย่องชมเชย

ปัญหาการนิเทศ โรงเรียนมีปัญหาคือมีครูอาวุโสบางคนไม่ค่อยยอมรับในเรื่องการนิเทศ แต่ครูใหญ่ก็สามารถแก้ปัญหาได้ และปัญหาครูไม่สนใจในเรื่องข่าวสารวิชาการ หรือความรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้ ครูใหญ่ต้องคอยติดตามอย่างสม่ำเสมอ

โรงเรียนที่ 7

โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยว โรงเรียนเปิดสอนในระดับอนุบาล มีจำนวนเด็กนักเรียน 506 คน มีครู 29 คน โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐาน ระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 การจัดการศึกษาของโรงเรียนมุ่งสนองความต้องการของชุมชน ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น โรงเรียนมีนโยบายในการดำเนินงาน โดยเฉพาะทางด้านวิชาการ เน้นพัฒนาเด็ก ด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ สำหรับเรื่องการนิเทศการศึกษา โรงเรียนได้ให้ความสำคัญ และดำเนินการมาเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการนิเทศ โดยผู้บริหารโรงเรียน มีหลักสำคัญ ต้องการพัฒนาศักยภาพ การสอนของครู ให้ดียิ่งขึ้น และมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน แล้วการกำหนดนโยบายการนิเทศโรงเรียนจะประชุมครูทั้งโรงเรียน เพื่อชี้แจงนโยบาย พร้อมทั้งเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา มาให้ความรู้แก่คณะครู การดำเนินการนิเทศของโรงเรียน มีคณะกรรมการนิเทศดำเนินการ คณะ

กรรมการนิเทศโรงเรียนแต่งตั้ง ประกอบด้วยครูใหญ่เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ มีครูผู้สอนที่มีความสามารถพิเศษเป็นกรรมการ คุณสมบัติของคณะกรรมการโรงเรียนพิจารณาจากความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ การดำเนินการนิเทศโรงเรียนมา การวางแผนโดยกำหนดตารางการนิเทศ สำหรับกิจกรรมการสังเกตการสอน โดยครูใหญ่และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศครูผู้สอน การนิเทศเน้นที่พฤติกรรมการสอนตามกิจกรรมต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้คือแบบบันทึกพฤติกรรมการสอน ผู้นิเทศจะใช้ประกอบการสังเกต เป็นแบบมาตรฐานค่า 4 อันดับคือ ยอดเยี่ยม ดี พอใช้ และควรแก้ไข นอกจากกิจกรรมการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังมีกิจกรรมการสาธิตการสอน โดยผู้มีความสามารถในการสอน การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหาร และการทัศนศึกษาออกสถานที่

หลังการดำเนินงานการนิเทศ จะมีการติดตามประเมินผลโดยคณะกรรมการการนิเทศ และนำผลการประเมินเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนจะมีการประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานต่อไป ในเรื่องของขวัญกำลังใจ นอกเหนือจากเงินเดือนและค่าตอบแทนแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนยังได้สร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะครูโดยการให้โอกาสครูในการปฏิบัติงาน บริหาร ด้วยความเป็นกันเอง เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้ตลอดเวลา รวมทั้งการยกย่องชมเชย

สำหรับปัญหาการนิเทศ โรงเรียนประสบปัญหาคือ หลังจากอบรมครู ให้ความรู้แก่คณะครูแล้ว ครูมักถูกเรียกตัวไปบรรจุเป็นข้าราชการ ทำให้โรงเรียนขาดครูในการทำงานอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนที่ 8

เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จัดการศึกษาในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ได้รับการรับรองมาตรฐานในทุกๆระดับ ระดับละ 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2540 มีจำนวนนักเรียน 2,256 คน มีจำนวนครู 116 คน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความรู้ ความสามารถในเทคโนโลยีสมัยใหม่ โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในมาก มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่เป็นประธาน หัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าหมวด หัวหน้าสายเป็นกรรมการ ซึ่งในการแต่งตั้งกรรมการอาศัยตำแหน่งเป็นหลัก ทั้งนี้ใน

การแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ โรงเรียนได้พิจารณาคุณสมบัติดังนี้ มีประสบการณ์ในการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ในเรื่องของนโยบายการนิเทศ โรงเรียนได้กำหนดนโยบายโดยคณะกรรมการนิเทศ โดยยึดหลักการสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานการศึกษาเอกชน และเพื่อพัฒนาด้านวิชาการ พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน หลังการกำหนดนโยบายจะมีการประชุมครูเพื่อชี้แจงนโยบายให้ทราบ และให้ครูทุกคนมีส่วนร่วม โดยการเสนอแนะความคิดเห็น หลังจากนั้นหมวดวิชาที่จะดำเนินการนิเทศตามนโยบายของโรงเรียน โดยการประชุมคณะครูในหมวดและช่วยกันกำหนดแผนการดำเนินงานเพื่อนำเสนอฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวิชาการจะรวบรวมแผนการดำเนินงานของแต่ละหมวด และจัดทำเป็นแผนการดำเนินงานนิเทศของโรงเรียน โดยเน้นที่กิจกรรมการสังเกตการสอนโรงเรียนจะกำหนดให้ครูแต่ละคนได้รับการนิเทศอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง โดยมีหัวหน้าหมวดและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้นิเทศในการนิเทศโดยการสังเกตการสอนโรงเรียนจะมีเครื่องมือเครื่องใช้คือ แบบบันทึกก่อนการสังเกตการสอน เป็นแบบบันทึกสำหรับครูผู้สอนบันทึกรายการเพื่อนำไปปรึกษาผู้นิเทศก่อน เพื่อขอคำแนะนำมาใช้ในการสอนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนมากที่สุด ในการสังเกตการสอนจะมีแบบบันทึกการสังเกตการสอน สำหรับผู้สังเกตการสอนบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนที่สังเกตได้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ การวางแผนการสอน การเลือกใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ การคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน การแสดงออกถึงความรอบรู้ในเนื้อหาที่สอน การเลือกใช้สื่อ การจัดแบ่งเวลาสำหรับขั้นตอนในการสอน การจูงใจสร้างความสนใจและเสริมแรงนักเรียน การสื่อความหมายกับนักเรียน การประเมินผล และการช่วยเหลือนักเรียน หลังการสังเกตการสอนจะมีแบบบันทึกสำหรับผู้นิเทศ ปรึกษาหารือกับผู้รับการนิเทศ เพื่อบันทึกสาระสำคัญที่ได้จากการสังเกต การสอนในแต่ละประเด็น ในกรณีที่ทั้งสองฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกัน โดยแบ่งเป็นสิ่งที่ควรยกย่องและสิ่งที่ควรปรับปรุง นอกจากนี้โรงเรียนยังมีแบบสอบถามสำหรับผู้นิเทศแสดงความคิดเห็น ต่อการนิเทศภายในเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และยังมีแบบสอบถามสำหรับนักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับเช่นเดียวกัน และครูผู้สอนทุกคนต้องเขียนแผนการสอนและส่งให้หัวหน้าหมวดตรวจทุกอาทิตย์ นอกจากการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังมีกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนและการสังเกตการณ์ส่วน โดยการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนของผู้

บริหารและคณะกรรมการนิเทศ และการใช้บุคคลภายนอกประเมิน

หลังการดำเนินการนิเทศ โรงเรียนมีการติดตามประเมินผลโดยหัวหน้าหมวดและหัวหน้าส่วน เสนอผลการติดตามไปยังฝ่ายวิชาการเพื่อเก็บรวบรวมและนำมาใช้ในการดำเนินงานต่อไป และโรงเรียนยังได้มีการเชิญเจ้าหน้าที่จากสำนักงานการศึกษาเอกชนมาประเมินการสอนของครูพร้อมทั้งให้ความรู้คำแนะนำต่าง ๆ แก่คณะครูในเรื่องของขวัญกำลังใจ ครูได้รับดีมาก นอกจากค่าตอบแทนแล้ว ผู้บริหารให้ความเป็นกันเอง ให้คำชมเชยและกำลังใจในการทำงาน

สำหรับปัญหาการนิเทศ โรงเรียนประสบปัญหาน้ำท่วม ทำให้ต้องเลื่อนเวลาเปิดเทอมเวลาในการเรียนการสอนน้อยลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผนการนิเทศที่วางไว้ ทำให้ครูได้รับการนิเทศไม่ทั่วถึง

โรงเรียนที่ 9

โรงเรียนจัดการเรียนการสอนมานาน เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนนักเรียน 1,755 คน มีจำนวนครูผู้สอน 76 คน โรงเรียนได้รับการรับรองมาตรฐานระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542

โรงเรียนกำหนดนโยบายการนิเทศภายในของโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งพัฒนางานวิชาการให้เป็นระบบ จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อแก้ปัญหารายวิชา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและเพื่อพัฒนาเทคนิคการสอนของครู โรงเรียนกำหนดนโยบายโดยคณะกรรมการนิเทศภายในของโรงเรียน คณะกรรมการประกอบด้วย อาจารย์ใหญ่เป็นประธาน หัวหน้าหมวด หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ มีผู้เชี่ยวชาญวิชาการเป็นเลขานุการ คณะกรรมการ มีหน้าที่วางแผนการนิเทศของโรงเรียน กำหนดปฏิทินตารางในการปฏิบัติงานและประเมินผลในการปฏิบัติงาน โรงเรียนพิจารณาคุณสมบัติของคณะกรรมการจากความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน เป็นที่ยอมรับของคณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการจะมอบหมายให้แต่ละหมวดวิชา แต่ละกลุ่มวิชากำหนดการนิเทศภายในหมวดโดยการสังเกตการสอนของครูทุกคนภายในหมวดอย่างเทอมละ 2 ครั้ง ซึ่งหัวหน้าหมวดจะเป็นผู้สังเกตการสอนและติดตามควบคุมผลการปฏิบัติงาน โดยมีเครื่องมือแบบสังเกตการสอน ที่นำมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มาปรับใช้ก่อนที่คณะครูจะทำการนิเทศโดยการสังเกตการสอนนั้น โรงเรียนได้จัดประชุมโดย เชิญวิทยากรจากหน่วยศึกษานิเทศมาให้ความรู้แก่คณะครูเพื่อให้เกิดความพร้อม

และยอมรับในการที่จะพัฒนากิจกรรมการสอน นอกจากกิจกรรมการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังได้จัดประชุมปฏิบัติการโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้จากสถาบันราชภัฏมาบรรยายให้ความรู้แก่ครู

ในการดำเนินงานนิเทศ โรงเรียนมีการติดตามประเมินผล มีการจัดสวัสดิการและชื่นชมในผลการปฏิบัติงานเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ โรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานและนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนโดยอาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้ประเมินโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบบันทึกการปฏิบัติงานของครู

ปัญหาในการดำเนินงาน โรงเรียนขาดอัตรากำลังครูจำนวนมาก โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่ขาดแคลน โรงเรียนต้องจ้างวิทยากรจากภายนอกมาช่วยสอน วิทยากรก็ไม่มีเวลาให้ ทำให้โรงเรียนประสบปัญหา

โรงเรียนที่ 10

โรงเรียนจัดการศึกษาในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาในทั้ง 3 ระดับ ระดับละ 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 มีจำนวนนักเรียน 3,417 คน มีจำนวนครู 122 คน เนื่องจากในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่มีโรงเรียนอีกหลายโรงเรียนของรัฐและเอกชน โรงเรียนแห่งนี้จึงเน้นการจัดการเรียน การสอนให้แก่เด็กเรียนมาก มุ่งให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความสามารถสูง สอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัยได้

การนิเทศภายในจึงเป็นเรื่องที่ทางโรงเรียนให้ความสนใจมาก และดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศ โดยผู้บริหารของโรงเรียน โดยเน้นเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานการศึกษาเอกชน หลังการกำหนดนโยบาย โรงเรียนจะจัดประชุมครูทั้งโรงเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายของโรงเรียน รวมทั้งนโยบายการนิเทศ พร้อมทั้งได้เชิญวิทยากรจากสถาบันราชภัฏและสำนักงานการศึกษาเอกชนมาให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศแก่คณะครูเพื่อให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศ และพร้อมจะปฏิบัติการดำเนินการนิเทศ โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ใหญ่เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการ และเลขานุการ หัวหน้าระดับและหัวหน้าสายชั้นเป็นกรรมการ ซึ่งการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนยึดตำแหน่งเป็นหลัก ในการแต่งตั้งในตำแหน่งต่าง ๆ นั้น โรงเรียนมีเกณฑ์ในการแต่งตั้งคือ มี

ความรับผิดชอบในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน มีความรู้และประสบการณ์สูง ซึ่งในการแต่งตั้งคณะครูให้การยอมรับดี คณะกรรมการนิเทศภายในมีหน้าที่วางแผนการนิเทศ โดยการสำรวจความคิดเห็นข้อมูลของคณะครู โดยการประชุมย่อยของแต่ละหมวด กรรมการก็จะนำมาประชุมปรึกษาหารือและกำหนดเป็นแผนการนิเทศการศึกษา โดยมอบให้แต่ละหมวดวิชาดำเนินการกิจกรรมหลักของการนิเทศ คือการสังเกตการสอน ครูทุกคนต้องได้รับการนิเทศอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง ผู้นิเทศคือ หัวหน้าหมวด และครูในหมวดที่ครูผู้สอนเลือกเอง มีขั้นตอนการนิเทศคือ ครูผู้สอนเขียนแผนการสอนมาให้หัวหน้าหมวดตรวจก่อน การสังเกตการสอนจะมีเครื่องมือคือแบบบันทึก ก่อนการสังเกตการสอน แบบบันทึกขณะทำการสอนและแบบบันทึกหลังการสังเกตการสอน เครื่องมือโรงเรียนได้ดัดแปลงจากของสำนักงานการศึกษาของเอกชน นอกเหนือจากกิจกรรมการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังมีกิจกรรมอื่นอีกคือ การสาธิตการสอน โดยผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและอาจารย์ใหญ่ สาธิตให้ครูผู้มีปัญหาในเรื่องการสอนดู การศึกษาดูงานนอกสถานที่ โรงเรียนได้จัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่บ่อยมาก เพื่อครูจะได้นำมาปรับปรุงพัฒนาตัวเอง และโรงเรียนโดยฝ่ายวิชาการ ได้กำหนดให้ครูทุกคน ต้องส่งสื่อการสอนอย่างน้อยเดือนละ 2 ชิ้น เป็นสื่อที่ครูคิดและจัดทำเอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องการให้ครูเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนที่ไม่ใช้สื่อให้มาสอน โดยการใช้อุปกรณ์การสอน

การดำเนินการนิเทศภายในจะมีการติดตาม และประเมินผล โดยคณะกรรมการนิเทศ ซึ่งมีหัวหน้าหมวดเป็นหลักในการติดตามประเมินผล ในหมวดของตนเอง และนำผลการประเมินมาเข้าที่ประชุมคณะกรรมการและจัดทำเป็นรายงานการประเมินผล เสนอต่อผู้บริหารและมอบให้ฝ่ายแผนงานของโรงเรียนเก็บรวบรวมไว้ใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานของโรงเรียนในเรื่องของขวัญและกำลังใจ นอกจากเงินและสวัสดิการต่าง ๆ แล้ว โรงเรียนได้ให้ขวัญกำลังใจครู โดยการบริหารงานแบบกันเอง ให้โอกาสครูในการทำงานและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ ได้ รวมทั้งให้คำชมเชยในการทำงาน

สำหรับปัญหาในเรื่องการนิเทศ ผู้บริหารของโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานมาก และได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในเป็นอย่างมาก ได้ดำเนินการนิเทศมาเป็นเวลานาน ปัญหาการนิเทศของโรงเรียนคือ เรื่องของเวลาจำกัด การดำเนินกิจกรรมบางอย่างต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับเวลา

โรงเรียนที่ 11

เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง ที่เป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม นักเรียนมีความแตกต่างกันมาก โรงเรียนจัดการศึกษาในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ในระดับมัธยมและประถม ได้รับการรับรอง 5 ปี คือปีการศึกษา 2538 - ปีการศึกษา 2542 ส่วนในระดับอนุบาล ได้รับการรับรอง 3 ปี ในปีการศึกษา 2538 - ปีการศึกษา 2540 มีจำนวนนักเรียน 2,515 คน ครูจำนวน 113 คน การจัดการศึกษาของโรงเรียนมุ่งเน้นให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

ในเรื่องของการนิเทศภายใน เนื่องจากผู้จัดการโรงเรียนเพิ่งรับตำแหน่งจึงได้มอบหมายงานเรื่องการนิเทศให้ครูใหญ่ดำเนินการทั้งหมด เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนเก่าแก่ในชุมชน และได้รับการช่วยเหลือจากเขตการศึกษาเป็นอย่างดี ปัจจุบันโรงเรียนมีที่ปรึกษาเป็นอดีตศึกษานิเทศเขตการศึกษาซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทางการศึกษาเป็นอย่างมาก ท่านได้ให้ความสนใจกับการดำเนินงานของโรงเรียน โดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอน การนิเทศ โรงเรียนได้กำหนดนโยบายการนิเทศโดยคณะกรรมการการนิเทศ โดยมีที่ปรึกษาของโรงเรียนคอยให้คำแนะนำ โดยการกำหนดนโยบาย มีแนวทาง เพื่อต้องการพัฒนากลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่งให้มีความเป็นเลิศ แก้ปัญหารายวิชา ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ พัฒนานวัตกรรมการสอนของครู และมุ่งพัฒนาครูให้ทันต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม หลังการกำหนดนโยบายการนิเทศ ครูใหญ่จะประชุมครูทั้งโรงเรียน เพื่อชี้แจงนโยบายการนิเทศพร้อมทั้งแจกเอกสารความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ รวมทั้งการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่คณะครูเพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการนิเทศ มีความพร้อมที่จะปฏิบัติการดำเนินการนิเทศภายใน ผู้รับผิดชอบที่เป็นหลักคือ คณะกรรมการนิเทศ ซึ่งโรงเรียนได้มีการแต่งตั้ง โดยมีครูใหญ่เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหัวหน้าหมวด และหัวหน้ากลุ่มและหัวหน้าระดับเป็นกรรมการ การแต่งตั้งกรรมการอาศัยตำแหน่งเป็นหลัก ซึ่งการกำหนดตำแหน่งโรงเรียนพิจารณาจากครูที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงานสูง การเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศมีการวางแผนการดำเนินงาน โดยการกำหนดเป็นแผนการดำเนินงานมีกิจกรรมหลักคือการสังเกตการสอน และการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาครู โครงการที่จัดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนคือ

โครงการสร้างธนาคารข้อสอบ เป็นการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบที่ดี มีคุณภาพ โดยโรงเรียนได้จัดโครงการร่วมกับเขตการศึกษา วิทยาการมาจากเขตการศึกษา ลักษณะโครงการเน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ในเรื่องการสังเกตการสอน หัวหน้าหมวดเป็นผู้ดำเนินการภายในหมวด โดยการสังเกตการสอน ครู 1 คน ต้องได้รับการนิเทศอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง โดยมีหัวหน้าหมวดและครูในหมวดอีก 1 คนเป็นผู้นิเทศ โดยครูผู้ถูกนิเทศต้องเขียนแผนการสอนส่งให้ผู้นิเทศตรวจก่อนการนิเทศ และในการสังเกตการสอน จะมีแบบบันทึกก่อนการสังเกตการสอน ให้ครูบันทึกเพื่อนำมาขอคำปรึกษากับผู้นิเทศ แบบบันทึกการสังเกตการสอนสำหรับผู้นิเทศ บันทึกขณะสังเกตการสอนถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สังเกตได้ และมีแบบบันทึก หลังการสังเกตการสอนเพื่อบันทึกในสิ่งที่ค้นพบ โดยแบ่งเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุง และสิ่งที่ควรยกย่อง นอกเหนือจากกิจกรรมการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังมีกิจกรรมการนิเทศ คือ การสาธิตการสอนโดยผู้มีประสบการณ์ และมีความสามารถในการสอน การปรึกษาหารือระหว่างเพื่อครู การตรวจเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหารและการศึกษาดูงานนอกสถานที่

หลังการดำเนินการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศจะติดตามประเมินผลโดยหัวหน้าหมวดจะติดตามผลภายในหมวด และนำผลการติดตามมาเข้าที่ประชุม จัดทำเป็นผลการดำเนินงานเพื่อเสนอฝ่ายวิชาการและผู้บริหารเพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป และมีการนำผลการประเมินมาชี้แจง ให้คณะครูทราบในที่ประชุม พร้อมทั้งกล่าวยกย่องชมเชย ครูที่ผลงานดี และปฏิบัติหน้าที่ได้ดี เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจนอกเหนือจากค่าตอบแทนที่ได้รับ

ปัญหาการนิเทศ โรงเรียนประสบปัญหาในเรื่องเวลา คือ เวลาสำหรับจัดกิจกรรมมีน้อย ต้องใช้เวลาในวันหยุดและช่วงปิดเทอม จัดกิจกรรม เป็นการรบกวนเวลาของครู แต่ครูก็ให้ความสนใจดี

โรงเรียนที่ 12

เป็นโรงเรียนมูลนิธิที่มีชื่อเสียง เปิดทำการสอนมานาน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีนักเรียนจำนวน 1,137 คน มีครูผู้สอน 94 คน ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษาระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542

นโยบายในการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียน จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในด้านงานวิชาการ มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการ กิจกรรมแก้ปัญหาความประพฤติของเด็กนักเรียน งานพัฒนาของบุคลากรให้ทันต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้สอดคล้องกับแผนงานวิชาการ ที่จะพัฒนาไปสู่กึ่ง นานาชาติ ในการกำหนดนโยบายผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้กำหนดและมอบแนวทางให้คณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน นำไปปฏิบัติคณะกรรมการนิเทศภายใน ประกอบด้วยอาจารย์ใหญ่เป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าระดับ หัวหน้าหมวด จะเห็นว่ากรรมการจะเป็นโดยตำแหน่ง ซึ่งในแต่ละตำแหน่ง โรงเรียนจะแต่งตั้งโดยพิจารณาคุณสมบัติในด้านคุณวุฒิมีประสบการณ์ในการสอน เป็นที่ยอมรับของคณะครูในโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้นำทางวิชาการ คณะกรรมการจัดประชุมวางแผน ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาของแต่ละหมวดของแต่ละระดับ กำหนดโครงการงานที่จะปฏิบัติและมอบหมายให้หัวหน้าหมวด หัวหน้าระดับนำไปดำเนินการ โดยเน้นที่กิจกรรมการสังเกตการสอน กำหนดให้ในแต่ละหมวดมีการสังเกตการสอนของครูทุกคน อย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง ซึ่งมีหัวหน้าหมวดและหัวหน้าระดับเป็นผู้นิเทศ ซึ่งคณะครูทุกคนเป็นผู้ได้รับความรู้ในเรื่องการนิเทศ โดยการสังเกตการสอนจากวิทยากร จากหน่วยศึกษานิเทศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มาอบรมเชิงปฏิบัติ การให้ความรู้แก่คณะครูซึ่งหัวหน้าหมวดวิชา และหัวหน้าระดับที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้นิเทศการสอนที่ฝ่ายวิชาการเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยนำแบบสังเกตการสอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มาปรับใช้ คือทุกคนต้องเขียนแผนการสอน นำส่งหัวหน้าหมวดก่อนใช้สอนทุกครั้ง สำหรับกิจกรรมการนิเทศ นอกจากการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังใช้กิจกรรมการให้คำปรึกษา การบริการเอกสาร ตำราทางวิชาการ และการศึกษาดูงานนอกสถานที่

ในการติดตามผล การปฏิบัติงาน หัวหน้าหมวด และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้ติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยการสังเกตการปฏิบัติงานและรายงานผลตามแบบรายงานที่โรงเรียนกำหนดขึ้นให้ผู้บริหารทราบ ในการสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารให้ความเป็นกันเอง ให้กำลังใจ และยอมรับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้สมาชิกได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่

ปัญหาในการดำเนินงานนิเทศ ในเรื่องการให้ความร่วมมือของครู การปฏิบัติงานคณะครูไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้บริหารต้องตัดสินใจเอง

โรงเรียนที่ 13

โรงเรียนจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น มีนักเรียนจำนวน 603 คน มีครูผู้สอนจำนวน 23 คน ได้รับรองมาตรฐานระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 นโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนมุ่งเน้นกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเพื่อเตรียมความพร้อมให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะในวัยเด็ก และมีความพร้อมที่จะรู้ในระดับศึกษาที่สูงขึ้น

ในเรื่องการดำเนินงานนิเทศ โรงเรียนกำหนดนโยบายในการนิเทศมุ่งพัฒนาการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการที่เตรียมความพร้อมให้กับเด็ก การเรียนการสอนเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน โดยการจัดหาเอกสาร วารสาร ทางวิชาการ ทำการนิเทศให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติม โรงเรียนจัดประชุมคณะครูก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายในการปฏิบัติงานให้คณะครูทราบ โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบ คณะกรรมการประกอบด้วยครูใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด และหัวหน้าระดับ คณะกรรมการนิเทศของโรงเรียน มีคุณสมบัติคือ มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละเต็มใจในการทำงาน คณะกรรมการจะร่วมประชุมวางแผน วิเคราะห์การปฏิบัติงานของคณะครูทุกสัปดาห์ โดยมีครูใหญ่ซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นประธานในการประชุม มีการกำหนดกิจกรรม การนิเทศที่เป็นระบบ คือการสังเกตการสอน โดยมีผู้นิเทศคือหัวหน้าหมวด และหัวหน้าระดับ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการตามตาราง

การกำหนดการนิเทศของครูแต่ละคนอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง โดยมีเครื่องมือแบบสังเกตก่อนการสอนระหว่างการสอนและหลังการสอน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นำมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมาใช้ คณะกรรมการนิเทศภายในจะเป็นผู้นิเทศควบคุม ติดตามและประเมินผลการนิเทศแล้วนำเสนอผู้บริหารโรงเรียน โดยดูผลของการปฏิบัติงานนอกจากการสังเกตการสอนแล้ว กิจกรรมที่ใช้ก็คือการให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะจากผู้จัดการของโรงเรียนและการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน นอกจากนั้นโรงเรียนได้นำโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในการสังเกตการสอนด้วย ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน จัดสวัสดิการให้กับคณะครูและพิจารณาความดี ความชอบ เป็นพิเศษ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่คณะครูในการปฏิบัติงาน

ปัญหาในการดำเนินงานนิเทศของโรงเรียน โรงเรียนประสบปัญหาในเรื่องเวลา เนื่องจากเวลาน้อย โรงเรียนต้องใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมอื่น มากกว่ากิจกรรมการนิเทศ

โรงเรียนที่ 14

เป็นโรงเรียนการกุศลของวัด ในพระพุทธศาสนาที่มีชื่อเสียง ผู้ปกครองให้ความสำคัญ ส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาเป็นจำนวนมาก จัดการศึกษาในระดับมัธยม ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ในระดับมัธยมศึกษา เป็นเวลา 5 ปี คือ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2542 มีจำนวนนักเรียน 3017 คน มีครู 113 คน มีนโยบายหลักและจุดมุ่งหมายในการสร้างคุณภาพของนักเรียน ให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ สามารถศึกษาต่อได้ในระดับสูง ได้เป็นอย่างดี มีวินัย มีความกตัญญูต่เวที เป็นพุทธศาสนาที่ดี

ในเรื่องการนิเทศภายใน โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย โดยคณะกรรมการนิเทศภายใน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ และของกระทรวง หลังจากกำหนดนโยบาย โรงเรียนได้มีการประชุมชี้แจงแก่คณะครูทราบ โดยการจัดประชุมชี้แจง การประชาสัมพันธ์เผยแพร่โดยใช้เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และโรงเรียนได้ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยการสัมมนาเสนอแนะข้อคิดเห็นได้ โดยคณะกรรมการนิเทศจะนำผลการสัมมนาไปวางแผนดำเนินการและปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น สำหรับคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมีการแต่งตั้งโดยยึดตำแหน่งเป็นหลัก และในการแต่งตั้งครูในตำแหน่งต่าง ๆ โรงเรียน

พิจารณาจากคุณสมบัติมีความรู้ความสามารถสูง มีประสบการณ์ในการทำงานและเป็นครูอาวุโส คณะกรรมการประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นที่ปรึกษา ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นกรรมการ และเลขานุการ หัวหน้าหมวด ครูผู้สอน เป็นกรรมการ การวางแผนการดำเนินงานนิเทศ ดำเนินการโดยคณะกรรมการนิเทศ วางแผนจัดทำเป็นโครงการและแผนการดำเนินงานนิเทศ และมอบหมายให้หมวดวิชาดำเนินการ โดยเน้นที่กิจกรรมการสังเกตการสอน กำหนดให้ในแต่ละหมวดมีการสังเกตการสอนของครูทุกคน อย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง ซึ่งมีหัวหน้าหมวดและครูซึ่งมีความสามารถในการสอนเป็นผู้นิเทศ โดยใช้แบบสังเกตการสอนซึ่งดัดแปลงมาจากสำนักงานการศึกษาเอกชนในการเรียนการสอน ครูทุกคนต้องเขียนแผนการสอนและนำส่งหัวหน้าหมวดก่อนใช้สอน สำหรับกิจกรรมการนิเทศ นอกจากการสังเกตการสอนแล้ว โรงเรียนยังใช้การนิเทศแบบกันเอง ระหว่างครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน โดยโรงเรียนจะจัดชั่วโมงว่างของครูภายในหมวดเดียวกันให้ตรงกัน เพื่อครูจะได้มาพูดคุยปรึกษากัน และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในหมวดวิชา หลังจากการจัดกิจกรรมการนิเทศ จะมีการประเมินติดตามผล เพื่อนำผลการนิเทศมาปรับปรุง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกระทำกันอย่างต่อเนื่อง จัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนกลุ่มอ่อน และสอนเสริมแก่นักเรียนกลุ่มเก่ง คัดเลือกครูผู้สอนให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน เป็นอาจารย์จากภายในและภายนอกที่เชี่ยวชาญในวิชานั้น ๆ

การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ฝ่ายคณะกรรมการฝ่ายวิชาการได้ติดตามประเมินทั้งผู้สอนและผู้เรียน โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โรงเรียนได้เสริมแรงโดยกำหนดให้รางวัล แก่ครูผู้ทำแผนการสอนได้ดี และนำไปใช้สอนได้จริง มีนักวิชาการจากภายนอกมาร่วมประเมิน ทำให้ครูส่วนมากตั้งใจทำแผนการสอนได้ และนำไปใช้ทำการสอน

ปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนนี้ มีปัญหาในเรื่องการจัดทำแผนการสอน ครูบางท่านบันทึกเพื่อส่งตรวจ มิได้นำไปสอนจริง ครูบางท่านไม่ใช้สื่อและกิจกรรมตามที่บันทึกการนิเทศภายใน ยังขาดการทำงานอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายใน โรงเรียนเอกชนที่ได้รับการ
รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดและแจ้งนโยบาย ตารางที่ 3
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ตารางที่ 4
3. การเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศ ตารางที่ 5
4. การปฏิบัติการนิเทศ ตารางที่ 6
5. การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ตารางที่ 7
6. ปัญหาในการดำเนินงาน ตารางที่ 8

ตารางที่ 3 แสดงการดำเนินงานในขั้นตอนการกำหนดและแจ้งนโยบาย

การกำหนดและแจ้งนโยบาย	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
1. การกำหนดและแจ้งนโยบายของโรงเรียน		
1.1 ไม่มีการกำหนดและแจ้งนโยบาย	0	0.00
1.2 มีการกำหนดและแจ้งนโยบาย	14	100.00
โดย - คณะกรรมการนิเทศ	7	50.00
- ผู้บริหาร	6	42.86
- คณะครูทุกคน	1	7.14
2. แนวทางการกำหนดนโยบายของโรงเรียน		
2.1 สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง	12	85.71
2.2 ต้องการพัฒนากลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่งให้มีความเป็นเลิศ	6	42.86
2.3 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู	6	42.86
2.4 สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	4	28.57
2.5 มุ่งแก้ปัญหาของโรงเรียน	4	28.57
2.6 เพื่อพัฒนาครูให้ทันต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม	2	14.29
2.7 สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	2	14.29
3. การปฏิบัติการดำเนินงานนิเทศตามนโยบายของโรงเรียน โดยมอบให้		
3.1 คณะกรรมการนิเทศนำไปปฏิบัติ	5	35.71
3.2 ฝ่ายวิชาการนำไปปฏิบัติ	4	28.57
3.3 ทมวตวิชานำไปปฏิบัติ	3	21.43
3.4 แต่ละระดับนำไปปฏิบัติ	2	14.29

จากตารางที่ 3 พบว่าโรงเรียนทุกโรงเรียนมีการกำหนดและแจ้งนโยบายให้คณะครูทราบ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยคณะกรรมการนิเทศ ร้อยละ 50.00 และผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 42.86 แนวทางการกำหนดนโยบายของโรงเรียน ส่วนใหญ่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมา เพื่อต้องการพัฒนากลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่งให้มีความเป็นเลิศ และ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสอนของครู คิดเป็นร้อยละ 42.86 ส่วนแนวทางการกำหนดนโยบายที่โรงเรียนคำนึงถึงน้อยที่สุด คือ เพื่อพัฒนาครูให้ทันต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ ความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน คิดเป็นร้อยละ 14.29 นโยบายที่โรงเรียนกำหนด ส่วนใหญ่ จะมอบให้คณะกรรมการนิเทศนำไปปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมาโรงเรียนมอบให้ฝ่าย วิชาการนำไปปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 28.57 และมีการมอบให้แต่ละระดับนำไปปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตารางที่ 4 แสดงการดำเนินงาน ในขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน

การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
1. การดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการ		
1.1 ไม่มีการดำเนินการ	0	0.00
1.2 มีการดำเนินการ โดย ผู้บริหารแต่งตั้ง โดยยึดตำแหน่งเป็นหลัก	14 14	100.00 100.00
2. คณะกรรมการนิเทศประกอบด้วย		
2.1 ผู้บริหารโรงเรียน	14	100.00
2.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	14	100.00
2.3 หัวหน้าหมวด	9	64.29
2.4 หัวหน้าระดับ	8	57.14
2.5 หัวหน้าสายชั้น	3	21.42
2.6 ครูผู้สอน	2	14.29
2.7 ผู้ช่วยฝ่ายบุคลากร	1	7.14
2.8 ผู้ช่วยฝ่ายบริหาร	1	7.14
2.9 หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	1	7.14
2.10 หัวหน้าเกณฑ์มาตรฐาน	1	7.14
3. คุณสมบัติของคณะกรรมการนิเทศ		
3.1 มีความรู้ความสามารถ	11	78.57
3.2 มีประสบการณ์	7	50.00
3.3 มีความรับผิดชอบ	6	42.86
3.4 มีมนุษยสัมพันธ์ดี	6	42.86
3.5 เป็นครูอาวุโส	2	14.29

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
4. บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการนิเทศ		
4.1 วางแผนการดำเนินงานนิเทศ	14	100.00
4.2 จัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ	14	100.00
4.3 ช่วยเหลือครูเมื่อมีปัญหาการเรียนการสอน	14	100.00
4.4 กำหนดนโยบายการนิเทศภายในโรงเรียน	8	57.14
4.5 ติดตามประเมินผลการนิเทศ	5	35.71

จากตารางที่ 4 พบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยผู้บริหารแต่งตั้งโดยยึดตำแหน่งเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 100.00 คณะกรรมการนิเทศประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 100.00 หัวหน้าหมวด ร้อยละ 64.29 และหัวหน้าระดับ ร้อยละ 57.14 สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการพิจารณาจาก มีความรู้ความสามารถร้อยละ 78.57 มีประสบการณ์ ร้อยละ 50.00 มีความรับผิดชอบ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีคิดเป็นร้อยละ 42.86 บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการนิเทศคือ วางแผนการดำเนินงานนิเทศ จัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ และช่วยเหลือครูเมื่อมีปัญหาในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 การกำหนดนโยบายการนิเทศภายในโรงเรียน ร้อยละ 57.14 และการติดตามผลการนิเทศ ร้อยละ 35.71

ตารางที่ 5 แสดงการดำเนินงานในขั้นตอนการเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศ

การเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
1. ก่อนการดำเนินการนิเทศ		
1.1 โรงเรียนไม่มีการวางแผนการนิเทศ	0	0.00
1.2 โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศ	14	100.00
โดยมีผู้รับผิดชอบคือ		
- คณะกรรมการนิเทศ	10	71.43
- ครูทุกคนในโรงเรียน	3	21.43
- ผู้บริหารโรงเรียน	1	7.14
2. การวางแผนการนิเทศภายใน ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอน		
2.1 ศึกษานโยบายของโรงเรียน	14	100.00
2.2 ศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียน	14	100.00
2.3 จัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียน	14	100.00
3. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศประกอบด้วย		
3.1 แผนการสอน	14	100.00
3.2 แบบบันทึกก่อนการนิเทศ	14	100.00
3.3 แบบบันทึกการสังเกตการสอน	14	100.00
3.4 แบบบันทึกหลังการสอน	14	100.00
3.5 แบบประเมินตนเอง	2	14.29
3.6 แบบประเมินโดยผู้ปกครอง	1	7.14

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การเตรียมการก่อนการปฏิบัติการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
3.7 สมุดบันทึกประจำตัวครู	1	7.14
3.8 แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน	1	7.14
3.9 แบบสอบถามผู้รับการนิเทศ	1	7.14
3.10 แบบสอบถามนักเรียน	1	7.14
3.11 แบบบันทึกการสำรวจห้องเรียน	1	7.14
3.12 แบบสังเกตการสอน	1	7.14

จากตารางที่ 5 พบว่าก่อนการดำเนินการนิเทศโรงเรียนทุกโรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้รับผิดชอบในการวางแผนการนิเทศส่วนใหญ่ คือคณะกรรมการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 71.43 คณะครูทุกคนในโรงเรียน ร้อยละ 21.43 และผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ ร้อยละ 7.14 การวางแผนการนิเทศของโรงเรียน ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ คือ ศึกษานโยบายของโรงเรียน ศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียน และการจัดทำแผนการนิเทศของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ โรงเรียนทุกโรงเรียนใช้ แผนการสอน แบบบันทึกก่อนการนิเทศ แบบบันทึกการสังเกตการสอน และแบบบันทึกหลังการสอน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และมีแบบประเมินตนเอง ร้อยละ 14.29 ส่วนเครื่องมือที่โรงเรียนใช้น้อย ประกอบด้วย แบบประเมินโดยผู้ปกครอง สมุดบันทึกประจำตัวครู แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน แบบสอบถามผู้รับการนิเทศ แบบสอบถามนักเรียน แบบบันทึกการสำรวจห้องเรียน และแบบสังเกตการสอน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ตารางที่ 6 แสดงการดำเนินงานในขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศ

การปฏิบัติการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
1. กิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศ		
1.1 การสังเกตการสอน	14	100.00
1.2 การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน	7	50.00
1.3 การศึกษาดูงานนอกสถานที่	6	42.85
1.4 การสาธิตการสอน	6	42.85
1.5 เพื่อนครูแนะนำ	6	42.85
1.6 การให้คำปรึกษา	4	28.57
1.7 การนิเทศจากบุคคลภายนอก	3	21.43
1.8 การให้ศึกษาเอกสาร	2	14.29
1.9 การสอบถามนักเรียน	2	14.29
1.10 การประชุมให้ความรู้	2	14.29
1.11 ครูประเมินตนเอง	2	14.29
1.12 การตรวจสอบสื่อ	1	7.14

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การปฏิบัติการณ์พิเศษ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
2. กิจกรรมการสังเกตการสอนมีผู้สังเกต คือ		
2.1 หัวหน้าหมวด	9	64.29
2.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	6	42.85
2.3 ผู้บริหารโรงเรียน	4	28.57
2.4 หัวหน้าระดับ	2	14.29
2.5 เพื่อนครู	2	14.29
2.6 ครูที่มีความสามารถในการสอน	2	14.29
2.7 หัวหน้าสาย	1	7.14
3. การกำหนดตารางการนิเทศ		
3.1 ครูทุกคนต้องได้รับการนิเทศอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง	14	100.00
3.2 ไม่มีการกำหนดจำนวนครั้งที่แน่นอน	0	0.00

จากตารางที่ 6 พบว่ากิจกรรมการนิเทศที่โรงเรียนทุกโรงใช้ คือ การสังเกตการสอน คิดเป็น ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน ร้อยละ 50.00 การสาธิตการสอน การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และเพื่อนครูแนะนำ ร้อยละ 42.85 สำหรับกิจกรรมที่โรงเรียนใช้น้อยที่สุดคือ การตรวจสื่อ ร้อยละ 7.14 กิจกรรมการสังเกตการสอนส่วนใหญ่โรงเรียนกำหนดให้หัวหน้าหมวดเป็นผู้สังเกต คิดเป็นร้อยละ 64.29 รองลงมาคือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 42.85 สำหรับหัวหน้าสายโรงเรียนกำหนดให้เป็นผู้สังเกตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.14 การกำหนดตารางการนิเทศ ทุกโรงเรียนกำหนดให้ครูทุกคนได้รับการนิเทศอย่างน้อยเทอมละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 7 แสดงการดำเนินงานในขั้นตอนการประเมินผล

การประเมินผลการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
1. การประเมินผลการนิเทศ		
1.1 โรงเรียนไม่มีการประเมินผลการนิเทศ	0	0.00
1.2 โรงเรียนมีการประเมินผลการนิเทศ	14	100.00
2. ผู้มีหน้าที่ประเมินคือ		
2.1 คณะกรรมการนิเทศ	6	42.85
2.2 หัวหน้าหมวด	5	35.71
2.3 ผู้นิเทศ	4	28.57
2.4 ผู้บริหารโรงเรียน	3	21.43
2.5 หัวหน้าระดับ	2	14.29
2.6 บุคคลภายนอก	1	7.14
2.7 นักเรียน	1	7.14
3. วิธีการประเมิน		
3.1 ใช้เครื่องมือที่โรงเรียนจัดทำขึ้น	14	100.00
3.2 การสังเกต	10	71.43
3.3 การประชุม	10	71.43
3.4 การสอบถาม	9	64.29
3.5 การตรวจสอบผลงาน	8	57.14

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การประเมินผลการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
4. ผลที่ได้จากการประเมิน		
4.1 นำผลการประเมินมาชี้แจงแก่คณะครูทราบ	14	100.00
4.2 นำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงาน ในปีต่อไป	14	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่าโรงเรียนทุกโรงเรียนมีการประเมินผลการดำเนินงานนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยส่วนใหญ่มีผู้ประเมินคือ คณะกรรมการนิเทศ ร้อยละ 42.85 รองลงมาคือ หัวหน้าหมวด ร้อยละ 35.71 โรงเรียนใช้บุคคลภายนอก และนักเรียน ประเมินผลการนิเทศน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.14 วิธีการประเมินที่โรงเรียนใช้มากที่สุดคือ การใช้เครื่องมือที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ร้อยละ 100.00 รองลงมาใช้การสังเกตและการประชุม ร้อยละ 71.43 และโรงเรียนใช้การประเมินโดยการตรวจสอบผลงาน น้อยที่สุด ร้อยละ 57.14 สำหรับผลที่ได้จากการประเมิน โรงเรียนทุกโรงเรียนจะนำผลการประเมินมาชี้แจงให้คณะครูทราบ และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 8 แสดงปัญหาที่พบในการดำเนินงานนิเทศภายใน

ปัญหาการนิเทศ	จำนวน (N=14)	ร้อยละ
1. ปัญหาเรื่องเวลาที่มีจำกัด	5	35.71
2. ปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากร ครูลาออกไปรับราชการ	2	14.29
3. คณะกรรมการมีภาระงานมากทำงานได้ไม่เต็มที่	2	14.29
4. ครูอาวุโสไม่ค่อยยอมรับ	1	7.14
5. การดำเนินงานตามแผนไม่ได้	1	7.14
6. ครูไม่ค่อยสนใจในเอกสารที่ทางโรงเรียนจัดให้	1	7.14
7. ครูไม่ค่อยสนใจการเขียนแผนการสอน	1	7.14
8. การตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ครูจะให้ผู้บริหารตัดสินใจ	1	7.14

จากตารางที่ 8 พบว่าโรงเรียนส่วนมากมีปัญหาในการนิเทศ คือ ปัญหาในเรื่องเวลา คือมีเวลาจำกัด คิดเป็นร้อยละ 35.71 ทั้งนี้เนื่องมาจากในการจัดการเรียนการสอนใน 1 ภาคเรียน โรงเรียนต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ มาก และกิจกรรมที่โรงเรียนต้องเน้น และปฏิบัติก่อน คือ กิจกรรมสำหรับนักเรียน ดังนั้นกิจกรรมการนิเทศบางครั้ง โรงเรียนไม่มีเวลาจัดให้คณะครู และปัญหาที่โรงเรียนพบในการนิเทศ คือปัญหาการขาดแคลนบุคลากร และปัญหาคณะกรรมการนิเทศที่โรงเรียนแต่งตั้งมีภาระงานมาก คิดเป็นร้อยละ 14.29 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนบางโรงเรียนมีจำนวนครูน้อย กรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งให้ดำเนินการการนิเทศ ต้องปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอื่นด้วย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร

การศึกษาเอกสารผู้วิจัยได้ศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับ จำนวนเอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน มีรายละเอียดของเอกสารที่นำมาศึกษาดังตาราง

ตารางที่ 9 แสดงรายการเอกสารที่ศึกษา

เอกสาร	จำนวน	ร้อยละ
1. แผนการสอน	14	100.00
2. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ	14	100.00
3. ปฏิทิน หรือตารางการนิเทศ	14	100.00
4. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ	12	85.71
5. ผลการดำเนินงานนิเทศของโรงเรียน	10	71.43
6. โครงการจัดกิจกรรมการนิเทศ	7	50.00

จากตารางที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารจากโรงเรียนทุกโรงคือ แผนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ (แบบสังเกตการสอน แบบสอบถาม แบบสำรวจห้องเรียน) และตารางการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ได้ศึกษาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ 12 โรง คิดเป็นร้อยละ 85.71 และศึกษาผลการดำเนินงานนิเทศของโรงเรียน 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 71.43 มีโรงเรียนที่ได้จัดทำโครงการจัดกิจกรรมการนิเทศ เช่นกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการนิเทศ การอบรมครูเรื่องการสร้างธนาคารข้อสอบ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 50.00

สำหรับเนื้อหาสาระของเอกสารที่ผู้วิจัยได้ศึกษามีดังนี้

1. แผนการสอน

โรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ กำหนดให้ครูทุกคนต้องเขียนแผนการสอนของรายวิชาที่สอน และส่งให้หัวหน้าหมวด หรือฝ่ายวิชาการตรวจก่อนทำการสอน แผนการสอนที่ถูกเขียนมี 2 ประเภท คือ

1. แผนการสอนรายวิชา ครูที่สอนแต่ละรายวิชาเขียน ตอนเริ่มเปิดภาคเรียน เขียนเทอมละครึ่ง มีส่วนประกอบ ดังนี้

- ชื่อวิชา รหัสวิชา
- เรื่องที่
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- เรื่องที่ทำการสอน
- จำนวนคาบที่ใช้สอน

2. แผนการสอนรายบท ครูผู้สอนต้องเขียนรายละเอียดในแต่ละบทที่ทำการสอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ชื่อวิชา รหัส
- บทที่
- เรื่อง
- เรื่องย่อย
- กิจกรรมการเรียนการสอน
- วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้
- การประเมินผล

ทั้งนี้รูปแบบการเขียน มีทั้งการเขียนในรูปตาราง และเขียนบรรยายเป็นรายหัวข้อลงมา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ

โรงเรียนเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศ ดังนี้

1. แบบบันทึกก่อนการสังเกตการสอน (น.101) เป็นแบบที่ครูผู้สอนจะต้องบันทึก รายละเอียดเกี่ยวกับการสอน เพื่อนำไปปรึกษาหารือกับผู้นิเทศ โดยมีช่องสำหรับบันทึกเพิ่มเติม สำหรับบันทึกผลจากการปรึกษากับผู้นิเทศ โดยพิจารณาจากความเป็นไป ความเหมาะสมสอดคล้อง และประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูให้มากที่สุด มีสาระสำคัญที่ผู้สอนต้องบันทึก คือ

1.1 จุดประสงค์ของบทเรียนที่สอน โดยให้บันทึกจุดประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุในช่วงเวลาที่สอน โดยต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ตามที่กำหนดในแผนการสอน

1.2 ขั้นตอนการสอน ผู้สอนต้องบันทึกว่า ในขั้นตอนใดบ้างจากขั้นตอนต่าง ๆ คือ นำเข้าสู่บทเรียน ชี้แนะจุดมุ่งหมาย ให้ความรู้ใหม่ ตรวจสอบความเข้าใจ ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ฝึกปฏิบัติ ให้นักเรียนทำงานตามลำพัง และสรุป

1.3 กิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญในช่วงเวลาที่กำหนดให้บันทึกกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ที่ครูผู้สอนต้องการเน้นในช่วงเวลาที่สอน

1.4 การตรวจสอบความเข้าใจและประเมินว่านักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ของบทเรียน ให้บันทึกวิธีการประเมินของครูผู้สอนว่าจะต้องทำอะไร จึงจะรู้ว่านักเรียนได้บรรลุจุดประสงค์

1.5 พฤติกรรมการสอนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ ให้บันทึกพฤติกรรมที่ครูผู้สอนต้องการให้ผู้สังเกตการสอนได้พิจารณาให้ความสนใจในการสังเกตเป็นพิเศษ เพื่อผลในการปรับปรุงแก้ไข

1.6 สถานการณ์ภายในห้องที่ผู้นิเทศอาจประสบโดยไม่คาดหมาย ให้บันทึกสถานการณ์ที่ครูผู้สอนเคยพบเห็นมาก่อน

2. แบบบันทึกการสังเกตการสอน (น.201) เป็นแบบบันทึกการสังเกตการสอน ที่ให้ผู้สังเกตการสอนได้บันทึกสิ่งที่พบเห็น ระหว่างการสังเกตการสอน ในสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน สิ่งที่เห็นว่าดีและไม่ดี ซึ่งมีสาระสำคัญที่กำหนดในแบบบันทึก เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการสอน ประกอบด้วย การวางแผนการสอน การเลือกใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ

การคำนึงถึงความแตกต่าง ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน การแสดงออกถึงความรอบรู้ของเนื้อหาที่สอน การเลือกใช้สื่อ การจัดแบ่ง เวลาสำหรับขั้นตอนในการสอน การจูงใจ ใ้ความสนใจ และการเสริมแรงนักเรียน การสื่อความหมายกับนักเรียน การประเมินผลและการช่วยเหลือนักเรียน

3. แบบบันทึกหลังการสังเกตการสอน (น.301) เป็นแบบบันทึกสำหรับผู้นิเทศบันทึก และจัดทำเป็นสำเนาฉบับ ให้ผู้รับการนิเทศ รายละเอียดการบันทึกเกี่ยวกับกระบวนการแต่ละ ประเด็น เช่นเดียวกับแบบ น.201 แต่แนวการบันทึกเป็นดังนี้

3.1 สิ่งที่ควรยกย่อง ให้ผู้นิเทศบันทึกรายการต่าง ๆ ที่ผู้รับการนิเทศจัดแต่ ละเรื่อง ได้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและผู้เรียน หรือผู้สอนปฏิบัติได้เป็นผลดีมี ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและควรถือปฏิบัติต่อไป

3.2 สิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้นิเทศบันทึกเพิ่มเติมในประเด็นที่เห็นว่าผู้ สอนยังปฏิบัติได้ไม่เหมาะสมหรือดีเท่าที่ควร

4. แบบประเมินตนเอง เป็นแบบที่ครูผู้สอนใช้ประเมินการสอนของตนเอง โดยประเมิน เติมทอมละ 1 ครั้ง แบบประเมินมี 5 ตอน ดังนี้

1. การจัดและการพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายของหลักสูตร
2. การสอนเน้นกระบวนการ
3. การสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
4. การสอนเน้นกระบวนการกลุ่ม
5. การสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

เกณฑ์การพิจารณา คือ ดีมาก ดี พอใช้ น้อยมาก และ ไม่ได้ปฏิบัติ

5. แบบประเมินโดยผู้ปกครอง เป็นแบบประเมินที่ทาง โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ปกครอง ประเมินผลการสอนของครู เป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้ และ ปรับปรุง โดยมีรายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพและส่วนประกอบของห้องเรียน บรรยากาศภายในห้องเรียน การควบคุมชั้นเรียน วิธีการสอนของครู และระดับความพอใจของผู้ปกครองต่อครูผู้สอน

6. สมุดบันทึกประจำตัวครู เป็นสมุดที่ครูบันทึกรายละเอียดและทางโรงเรียนเก็บรวบรวมไว้ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติ หน้าที่ความรับผิดชอบ การอบรมดูงาน สัมมนา บรรยาย การสอนแทน การปฏิบัติงาน การลา มาสาย ป่วย ขาด พร้อมเหตุผล การส่งงาน

7. แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นแบบรายงานที่ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนจัดทำเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน โครงการนิเทศงานวิชาการ เสนอต่อผู้บริหารโดยมีสาระสำคัญ คือ การดำเนินงานด้านการบริหารโครงการ การดำเนินงานของแต่ละหมวดวิชา และผลสรุปการดำเนินงาน

8. แบบสอบถามผู้รับการนิเทศ สำหรับบันทึกหลังการนิเทศ แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ สถานภาพของผู้ตอบ และข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 อันดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

9. แบบสอบถามนักเรียน สำหรับให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 อันดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

10. แบบบันทึกการสำรวจห้องเรียน เป็นแบบบันทึกที่โรงเรียนให้ครูไปสังเกตการสอนของครูคนอื่น โดยเน้นที่การใช้สื่อและความสะอาดของห้องเรียน มีรายละเอียดของแบบบันทึก คือ ชั้น วิชา ผู้สอน สื่อการสอน และความสะอาดของห้องเรียน

11. แบบสังเกตการสอน เป็นแบบบันทึกการสังเกตการสอนโดย สังเกตท่าทาง การเคลื่อนไหว การใช้สายตา ภาษา น้ำเสียง และอารมณ์ โดยสังเกตว่ามีการปฏิบัติหรือไม่ในพฤติกรรมต่าง ๆ

3. ปฏิทินหรือตารางการนิเทศ

เป็นปฏิทินการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนในแต่ละภาคเรียน โดยมีลักษณะเป็นตาราง ประกอบด้วย วัน เดือน ปี ผู้รับการนิเทศ หมวดวิชา วิชา ผู้นิเทศ และหมายเหตุ

4. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

เป็นคำสั่งที่ผู้บริหารของโรงเรียนแต่งตั้ง ประกอบด้วย หลักการเหตุผลในการแต่งตั้ง หน้าที่ของกรรมการ รายชื่อกรรมการและผู้บริหารโรงเรียนลงนามแต่งตั้ง

5. ผลการดำเนินงานนิเทศ

เป็นการสรุปผลของการปฏิบัติงานของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา โดยสรุปผลการดำเนินงาน ผลที่ได้จากการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

6. โครงการจัดกิจกรรมนิเทศ

โรงเรียนมีการเขียนโครงการเพื่อขออนุมัติต่อผู้บริหาร ประกอบด้วย ชื่อโครงการ แผนงาน หัวหน้าโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ แผนการดำเนินงาน งบประมาณ การประเมินผล และผลที่คาดว่าจะได้รับ